

Příloha k protokolu o SZZ č.

Diplomant: Tereza Votavová

Vysoká škola: **Jihočeská univerzita PF**

Katedra hudební výchovy

Aprobace: **Učitelství pro 2. st. ZŠ**

Datum odevzdání posudku: **27. 5. 2006**

Vedoucí diplomové práce:

PhDr. Martin Horyna

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Dvě rukopisné německé hudební učebnice z 1. poloviny 19. století, edice, překlad, komentář

Diplomová práce Terezy Votavové se zabývá tématem, které česká hudební věda tradičně opomíjí, tj. hudební teorií, v tomto případě praktickou hudební naukou přelomu 18. a 19. století. Pokud je mi známo, české hudební teorii té doby se věnovala jen Jitka Ludvová, německým učebnicím v našich fondech dosud nikdo. Práce proto představuje velmi ambiciózní pokus zaplnit alespoň zčásti jednu z fatálních mezer, které brání spravedlivě hodnotit jednu z důležitých etap dějin české hudby. Němčina tehdy nahradila latinu v roli jazyka vědy a byla běžným komunikačním prostředkem i mezi rodilými Čechy, z toho důvodu je třeba bez předpojatosti uvažovat o německy psaných učebnicích jako o přirozených pramenech poznání vyučování hudbě v našem prostředí.

Práci je možné považovat za interdisciplinární, diplomantka využívá znalostí z obou oborů, které vystudovala, tj. z hudební výchovy a z německého jazyka. Přechíst německý text psaný kurentem a porozumět mu bylo poměrně náročným předpokladem pro úspěšné zvládnutí tématu a samo již představuje velký pracovní výkon. Oba texty navíc pocházejí z různých dob a používají odlišnou terminologii a jiný způsob uvažování o podobných hudebních jevech. V případě textu *Generalbass Fundament* se setkáváme ještě s čistě intervalovým myšlením a je pravděpodobné, že text konzervuje v periferním prostředí českého pohraničí způsob výuky, který vychází ještě z hudebních norem 1. poloviny 18., možná i konce 17. století. Bez dalšího srovnávacího materiálu to ale není možné dokázat. Text *Anleitung zum Generalbaßspiele* naproti tomu uvažuje v kategoriích akordů, což však v první polovině 19. století také nebyla žádná novinka. Další náročnou věcí bylo dešifrování notových příkladů zachycených právě prostřednictvím generálbasového číselného systému. Diplomantka ponechala v rámci německého textu generálbasový zápis, v rámci českého překladu jej transkribovala prostřednictvím běžné notace. Obojí forma zápisu je v digitální sazbě programu Finale dobře zvládnuta. Pro nás přehlednější přepis do notace odhaluje, že autoři těchto učebnic nebyli žádní prvořadí teoretici a skladatelé, ale praktici, kteří jen s obtížemi dovedli dostát náročným požadavkům, které tehdejší doba kladla na technickou stránku kompozice. To ukazuje, že učebnice tohoto typu kolovaly ve venkovském kantorském prostředí, kde mohly splnit své poslání, tj. podat základní poučky k improvizaci generálního basu na varhany ve funkci doprovodu chrámové hudby, ale nemohly suplovat porozumění zásadám hudební kompozice.

Jednotlivé části práce jsou postupně věnovány dějinnému zařazení nauky o generálbasu a jejím proměnám v 18. a 19. století až po její vyústění do novodobé nauky o harmonii, popisu obou rukopisů, jejich obsahové analýze, jazykové analýze, edici obou německých textů (včetně stanovení zásad edice) a poznámkového aparátu, který je ve shodě s publikovanými texty v němčině, překladu obou textů do češtiny a závěrečnému shrnutí. Na konci je připojeno kompletní faksimile obou rukopisů.

Jde o koncepční práci, diplomantka prokázala jazykovou i paleografickou připravenost, mnohostrannou schopnost porozumět jazykovým a hudebním problémům v jejich historickém kontextu, přeložit 200 nebo i více let starý text do češtiny, formulovat závěry a technicky vyřešit neméně komplikovanou notační stránku. Z toho důvodu navrhuji hodnocení výborně a doporučuji (po odstranění některých překlepů, které v práci zůstaly) uvažovat o publikování práce.

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

Martin Horyna

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **výborně**

PhDr. Martin Horyna, v.r.

podpis vedoucího diplomové práce

V Českých Budějovicích dne **27. 5. 2006**

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------